

Ἄρθρα καὶ Βιβλία τοῦ Ἀρχιμ. Ναυκρατίου Τσουλκανάκη

Α΄. ΑΡΘΡΑ

Σέ περιοδικά, ἔφημερίδες, τιμητικούς τόμους καὶ ἄλλα ἔντυπα.

1. Ἰωάννης ὁ τοῦ Ἰωάννου Θεσσαλονικεύς, διδάσκαλος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ σχολῆς (17^ο αἰών). Στό περιοδικό *Κληρονομία* 7 (1975) 353-386.
2. Ὁ μητροπολίτης Ἄρτης Νεόφυτος Μαυρομάτης καὶ αἱ σχέσεις του πρὸς τὸ κατὰ Πάτριον Φροντιστήριον Μακαρίου τοῦ Καλογεωργίου. Στό *Κληρονομία* 9 (1977) 88-132.
3. Ὁ Νικηφόρος Μαρθάλης ὁ Γλυκὺς Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Ἁγίου καὶ Θεοβαδίστου Ὁρους Σινᾶ. Στό *Κληρονομία* 10 (1978) 121-152.
4. Ὁ Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου Μελχισεδέκ (17^ο αἰών). Στό *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 61 (1978) 104-110.
5. Ἡ παιδεία ἐν Μυτιλήνῃ ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Στό *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 61 (1978) 181-192.
6. Μία ἀπόπειρα σύστασης Καθολικοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου καὶ σχολείου στήν Πάτμο τό 1684. Στό *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 70 (1987) 376-385.
7. Ὁ διδάσκαλος Ἀρσένιος μοναχὸς ὁ ἐκ Γαλατᾶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως (17^ο αἰών). Στό *Ἐπιστημονικὴ Παρουσία Ἑστίας Θεολόγων Χάλκης*, τόμ. Α΄. Ἐν Ἀθήναις 1987, σσ. 479-517.
8. Πάτμιοι μαθητὲς στό Ἑλληνικὸ Κολλέγιο τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τῆς Ρώμης (1577-1732). Στό *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 71 (1988) 501-528.
9. Ἡ σχολὴ τοῦ μοναχοῦ Δαμασκηνοῦ στήν Παναγία τοῦ Κάστρου Λέρον. Στό *Ἡ Παναγία τοῦ Κάστρου Λέρον*. Ἀθήνα 1989, σσ. 182-283.
10. Ἡ συμβολὴ τῆς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στήν ἐμφάνιση καὶ καλλιέργεια τῆς παιδείας στήν Πάτμο. Στό *Διεθνὲς Συμπόσιο. -Πρακτικά: Ἱ. Μονὴ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. 900 χρόνια ἱστορικῆς μαρτυρίας (1088-1988). Πάτμος, 22-24 Σεπτεμβρίου 1988*. Ἀθῆναι 1989, 301-309.
11. Ἱερομόναχος Ἀγάπιος Βουλισμᾶς ὁ Ἰθακήσιος. Οἱ σχέσεις του μετὰ τὸ Μετόχι τοῦ Παν. Τάφου τῆς Πόλης καὶ τῆ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῆς. Στό *Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή*, τόμ. Α΄. Ἀθήνα 1993, σσ. 139-154.
12. Τοῦ διδασκάλου Σταματίου Παπᾶ *Γυμνάσιον Ἀπεριέργων* (Κατὰ τό χφ. 59 τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης). Στό *Ἐπιστημονικὴ Παρουσία Ἑστίας Θεολόγων Χάλκης*, τόμ. Γ΄. Ἐν Ἀθήναις 1994, σσ. 657-675.
13. Τὸ Πετροκάραβο (ἢ *Δασκαλειό*) τῆς Πάτμου καὶ ὁ θρύλος τοῦ “Κρυφοῦ Σχολειοῦ”. Στό *Δωδεκανησιακά Χρονικά* 15 (1994) 253-268.
14. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καρπάθου Νεόφυτος Γριμάνης (Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἐν Πάτμῳ Οἴκου Γριμάνη). Στό *Ἐκκλησία καὶ Θεολογία* 4 (1983) 201-238. (Τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ὁσθατειρῶν. Λονδίνου).

15. Νικολάου Κριτίου καί Μακαρίου Καλογερά ἀνταλλαγή ἐπιστολῶν περὶ τῶν ἐξαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ πρώτου ἐπὶ τῶν Σταυροπηγιακῶν μονῶν τῆς Σάμου. Στὸ *Texts and Studies, Vol. III (Thyateira House London 1984)* 81-86.

16. Τοῦ διδασκάλου Μακαρίου Καλογερά Δέκα ἐπιστολαί εἰς τὸν ἑαυτοῦ ἀνεπιμόν Ματθαῖον ἱεροδιάκονον. Στὸ *Ἐκκλησία καί Θεολογία 6 (1985)* 733-747.

17. Ὁ Ἐπιφανής Οἶκος Καλογερά στήν Πάτμο καί ἄλλοι πρὶν καί μετὰ τὴν Ἑλωση. Στὸ (*A. NEZEPITH*) *Βυζαντιναὶ Μελέται, Ἀθήναι (1298)* 130-188.

18. Τοῦ διδασκάλου Μακαρίου Καλογερά, Ἐπιστολές πρὸς τὴ Συρία. Στὸ *Κληρονομία 19 (1991)* 271-314.

19. Τοῦ διδασκάλου Μακαρίου Καλογερά, Ἐπιστολές σέ Οἰκου-
μενικούς Πατριάρχες. Στὸ *Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή, τόμ. Β'.* Ἀθήνα 1994,
σσ. 139-163.

20. Ὁ θρίαμβος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ (Κυριακή τῆς Ὁρ-
θοδοξίας). Στὸ *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς 64 (1981)* 25-28. Ἀνατύπ. ἀπὸ τὴν
Ἐφημερίδα Ἑλληνικός Βορρᾶς.

21. Τὸ μαρτύριο τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Στὸ *Ἐνοριακὸ Μήνυμα (Δελτίο Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Τριάδος Θεσσαλονίκης), ἔτος Β', ἀριθ. 5.* Στὸ ἴδιο
ἐπίσης: Τὸ κατὰ Χριστὸν μαρτύριον, στίς σσ. 3 καί 8.

22. Ἡ συμβολή τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου στὸν ἐκχριστιανισμό τῶν
Σλάβων. Στὸ *Ἐκκλησία καί Θεολογία 10 (1989-1991)* 255-275.

23. Ἡ θεολογία τῶν προσφωνήσεων ποῦ ἔγιναν στὸ Χριστὸ ἀπὸ
τοὺς συνομιλητές του. Στὸ *Ἐπιστημονικὴ Παρουσία Ἐστίας Θεολόγων
Χάλκης*, τόμ. Δ'. Ἐν Ἀθήναις 1997, σσ. 637-647.

24. Μιά ἀναφορὰ στοὺς πειρασμούς τοῦ Κυρίου. *Ἐπιστημονικὴ
Παρουσία Ἐστίας Θεολόγων Χάλκης*, τόμ. Ε'. Ἐν Ἀθήναις, σσ. 631-
649.

25. Παρθενία καί Προφητεία. Στὸ *Κληρονομία 5 (1973)* 385-398.

26. Ἡ θέσις τῶν παιδίων καί τῶν νέων εἰς τὰς μοναχικὰς Ἀδελ-
φότητας. Στὸ *Κληρονομία 8 (1976)* 247-279.:

27. Ἡ χριστιανικὴ ἄσκησις ἐν Καρχηδόνι μεταξύ τοῦ Β' καί Γ'
μ.Χ. αἰῶνος κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ Τερτυλλιανοῦ. Στὸ *Κληρονομία
1977 (265-317).*

28. Αἱ σχέσεις τῶν ἀσκητικῶν τάξεων πρὸς τὰς λοιπὰς ἐκκλη-
σιαστικὰς τάξεις καί τὴν διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν μέχρι τῆς Ἀναχω-
ρήσεως. Στὸ *Ἐκκλησία καί Θεολογία 3 (1982)* 207-231.

Β'. ΒΙΒΛΙΑ

Α'. ΣΕΙΡΑ - ΕΡΓΑ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

1. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Πρὸς Θεόδωρον ἐκλεπόντα Α'-Β'. Κεί-
μενο, εἰσαγωγή, μετάφραση, σχόλια. Στὸ *Βιβλιοθήκη τῶν Ἑλλήνων.* Ἰωάννου
τοῦ Χρυσοστόμου Ἔργα, τόμ. 11, σσ. 9-79. Ἑλληνικός Ἐκδοτικός Ὀργανι-
σμός.

2. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Πρὸς Δημήτριον μονάζοντα Περί κατανύξεως, λόγος πρῶτος. Καί, Πρὸς Στελέχιον, Περί κατανύξεως, λόγος δευτέρου. Κείμενο, εἰσαγωγή, σχόλια, μετάφραση. Στὸ *Βιβλιοθήκη τῶν Ἑλλήνων*. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Ἔργα, τόμ. 12, σσ. 8-74. *Ἑλληνικός Ἐκδοτικός Ὄργανισμός*.

3. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, (Ἐγκώμια εἰς Μάρτυρας. Β'). Κείμενο, εἰσαγωγή, μετάφρασις, σχόλια. Στὸ *Βιβλιοθήκη τῶν Ἑλλήνων*. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Ἔργα, τόμ. 27, σσ. 9-111. *Ἑλληνικός Ἐκδοτικός Ὄργανισμός*.

Β'. ΣΕΙΡΑ -ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

1. Ἡ ἀσκητικὴ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Κατὰ τοὺς ἅγιους Πατέρες καὶ θεολόγους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Θεσσαλονίκη 1966, σσ. 168.

2. Ἡ παρά-Βιβλικὴ ἄσκηση τῶν Ἑβραίων. Ἔσσαϊοι, Θεραπευτές καὶ ἄλλοι κατὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν θύραθεν καὶ χριστιανικὴν γραμματεία. Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 112.

3. Ἡ ἄσκηση τοῦ Ἑλληνορωμαϊκοῦ ἔθνισμοῦ σὲ σχέση μετὰ τὴν χριστιανικὴν ἄσκηση: I. Ἡ ἱερατικὴ ἄσκηση. Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 109.

II. Ἡ φιλοσοφικὴ ἄσκηση. Θεσσαλονίκη 1998, σσ. 262.

4. Ἡ ἀσκητικὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Θεσσαλονίκη 2023, σσ. 245.

Γ'. ΣΕΙΡΑ -ΤΟ ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟ ΤΡΙΩΔΙΟ

1. Ἡ κατὰ Χριστὸν στρατεία καὶ ἡ πνευματικὴ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Θεσσαλονίκη 1995, σσ. 96.

2. Ἡ Κηρυγματικὴ μυσταγωγία τοῦ Τριωδίου. Α'. Οἱ τέσσερες πρῶτες Κυριακῆς. Θεσσαλονίκη 1995, σσ. 220.

3. Ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος καὶ οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. (Ποίηση, θεολογία καὶ θεία λατρεία). Θεσσαλονίκη 1997.

4. Ἡ κατὰ Χριστὸν στρατεία. Ἦτοι, Ἡ κατόρθωση τῶν ἀρετῶν κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν. Θεσσαλονίκη 1995, σσ. 96.

Δ'. ΣΕΙΡΑ - ΔΕΣΠΟΤΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ

1. Οἱ ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Θεσσαλονίκη 1995, σσ. 207.

2. Ἡ θεία Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ. Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 168.

Ε'. ΣΕΙΡΑ - ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ

1. Τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου. (Στὴν ἱστορία, θεία λατρεία καὶ θεολογία). Θεσσαλονίκη 1998.

ΣΤ'. ΣΕΙΡΑ - ΚΗΡΥΓΜΑΤΙΚΑ

1. Τὸ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ. Κατὰ τίς περικοπές τῶν Κυριακῶν τοῦ Κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου. Θεσσαλονίκη 1999.

Ζ'. ΣΕΙΡΑ -ΠΑΤΜΙΑΚΑ

1. Ὁ Μέγας Διδάσκαλος τοῦ Γένους Ἅγιος Μακάριος ἱεροδιάκονος Καλογεράς ὁ Πάτμιος (+ 1737). Θεσσαλονίκη 1994, σσ. 450. (Ἐκδοση πολυτελής).

2. Τό Ἱερό Σπήλαιο τῆς Ἀποκαλύψεως Πάτμου. Μιά σύντομη ξενάγηση μέ ὁδηγό τήν ἱστορία, ἀρχαιολογία, θεολογία καί τήν τοπική παράδοση τοῦ νησιοῦ. Θεσσαλονίκη 1995, σσ. 45.

3. The sacred Cave of the Apocalypse on Patmos. A brief historical, archaeological, and theological introduction to the sacred Cave and its tradition Thessaloniki 1995, σσ. 48. (Τό ἀνωτέρω σέ ἀγγλική μετάφραση).

4. Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης στήν Παλαιστίνη, Ἔφεσο καί Πάτμο. Θεσσαλονίκη 1995, σσ. 282.

5. Ἡ Ἱερά Ἀποκάλυψη Πάτμου. Θεσσαλονίκη 1995, σσ. 192. (Ἱστορία τοῦ Καθίσματος).

6. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Ἡ Ἀποκάλυψη. (Κείμενο, εἰσαγωγή, μετάφραση, σχόλια). Θεσσαλονίκη 1998, σσ. 185.

7. Γεράσιμος ἱερομόναχος ὁ Βυζάντιος (+1740). Ὁ Ἅγιος διδάσκαλος τῆς Σχολῆς τῆς Πάτμου. Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 300.

8. Ἡ παιδεία στήν Πάτμο κατά τή Βυζαντινή καί μεταβυζαντινή ἐποχή (1088-1700). Θεσσαλονίκη 2022, σσ.197.

9. Ἡ ἐν Πάτμῳ Σχολή (1713-1900). Τό ἔνδον τῆς Ἀποκαλύψεως Φροντιστήριον Ἁγίου Μακαρίου Καλογεῤᾷ (1713-1729) καί τό κτίριο Μανουήλ Ὑψηλάντη (1729-1900) τό γνωστό καί ὡς Παλαιά Πατμιάδα. Θεσσαλονίκη 2023, σσ. 262.

10. Κωνσταντῖνος Γορδάτος διδάσκαλος Χίου. (17^{ος} αἰών). Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 152.

11. Ἁγίου Μακαρίου Ἱεροδιακόνου Καλογεῤᾷ τοῦ Πατμίου (1737), Μεγάλου Διδασκάλου τοῦ Γένους.

Η΄.ΣΕΙΡΑ - ΜΥΣΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

1. Διερευνήσεις στό πεδίο τῆς Νηπτικῆς Ψυχολογίας. Θεσσαλονίκη 2016, σσ. 181.

2. Ἡ Μυστική Θεολογία τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. Θεσσαλονίκη 2019, 280.

3. Ἡ Παιδαγωγική τῆς Βίβλου. Θεσσαλονίκη 2022, σσ. 210.

4. Ἡ Ἱεραποστολή στήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία. Ἡ διαχριστιανική ἱεραποστολή τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο. Θεσσαλονίκη 2023, σσ. 134.

Θ΄.ΣΕΙΡΑ -ΑΓΙΟΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

1. Ὁ Ἅγιος Κύριλλος ὁ Στ΄. (1775-1821). Ὁ ἔθνο-ἱερομάρτυς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 180.

2. Δῆμος Ρουμελιώτης. Ὁ Νεομάρτυς ἀλιεύς ἀπό τή Μακρά Γέφυρα τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης. Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 129.